

හේගල්: "ඔවුන්ගේ චිත්‍ර තුළ දී මිනිසුන් හා මිනිස් ස්වභාවය පිලිබඳව අපට අධ්‍යයනය කිරීමට හා දැන ගැනීමට පුළුවන."

දහහත්වන ශතවර්ෂයේ ලන්දේසි චිත්‍ර බොස්ටන් ලලිත කලා කෞතුකාගාරයේ

Seventeenth-century Dutch paintings at the Museum of Fine Arts in Boston

ඩේවිඩ් වොල්ෂ්

2015 ඔක්තෝබර් 29

අතිශයින් වැදගත් ප්‍රදර්ශනයක් වන, පන්ති වෙනස්කම්: රෙම්බ්‍රාන්ට්ගේ සහ ගෙම්යර්ගේ කාලයේ ලන්දේසි චිත්‍ර, බොස්ටන්හි ලලිත කලා කෞතුකාගාරයේ දී ජනවාරි 18 දක්වා ප්‍රදර්ශනය කෙරෙනු ඇත. හැකි සෑම කෙනෙකු ම 17වැනි ශතවර්ෂයේ මෙම අනර්ඝ චිත්‍ර දැක්ම නැරඹිය යුතු ය.

ප්‍රදර්ශනය දැවැන්ත එකක් නො වුව ද ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ, කැනඩාවේ සහ යුරෝපයේ ආයතන 40කින් ලබා ගත් චිත්‍ර 75, ඉතා විවිධාකාරී ලෙස තෝරා ගෙන ඇති අතර, ඉන් තුනෙන් එකක් ඉන් පෙර ඇමරිකාවේ ප්‍රදර්ශනය නො වූ ඒවාය.

රෙම්බ්‍රාන්ට් වැනි රිපිනි සහ ජොහැන්සන්ස් ගෙම්යර් නාමයන් ප්‍රදර්ශනයේ නාමපාඨය ලෙස ඇතුළත් කිරීමට සංවිධායකයින්ට හැඟුණු බව පෙනීයන නමුත් එය ප්‍රකට කලාකරුවන්ගේ චිත්‍ර අතලොස්සක් ඇතුළත් කොට වැඩි වශයෙන් බාල මට්ටමේ කෘති ඇතුළත් ප්‍රදර්ශනයකට නරඹන්නන් ආකර්ෂණය කර ගන්නා අන්දමේ තවත් ව්‍යාපෘතියක් නොවේ.

කෙනෙකුට කවර අන්දමේ පූර්ව-සංකල්පන පැවතිය හැකි නමුත් රෙම්බ්‍රාන්ට්, ගෙම්යර් සහ ග්‍රාන්ස් හල් ප්‍රදර්ශනය තුළ ආධිපත්‍යය දරන්නේ නැත. ජෙරාඩ්ට් බෝව්, පීටර් ඩි හුව්, යාන් ස්ටීන්, ජෙරිට් ඩු, නිකොලස් මේ, ඒඩ්‍රියන් බ්‍රාවර්, ඒඩ්‍රියන් වැන් ඕස්ටාඩ් සහ ජාකෝබ් වැන් රුසඩාල් මෙන් ම, මා එතරම් නො දන්නා ජාකෝබ් බැකර්, පවුලස් පොටර්, පීටර් ඩුයිග්‍රයිසෙන්, යාන් වැන් බ්‍රේලර්ට්, ජාකෝබ් ඔව්ටර්වෙල්ට්, ජෝබ් බර්ක්හයිඩ් සහ වෙනත් සිත්තරුන්ගේ ද වැදගත් කැන්වස් චිත්‍ර මෙහි ඇතුළත් ය.

නැව් සාදන්නා සහ ඔහුගේ බිරිඳ, රෙම්බ්‍රාන්ට් වැනි රිපිනි, 1633, බ්‍රිතාන්‍ය රාජකීය එකතුව

"පන්ති වෙනස්කම්" වෙත කරන වැදගත් ඉති ද ප්‍රදර්ශනයේ නාම පාඨයට ඇතුළත් වේ. කෞතුකාගාර සංවිධායකයන් යට දැක්වෙන පුවරුව යටතේ චිත්‍ර සංවිධානය කර ඇත: උරුමක්කාර රාජ්‍ය නායකයෝ සහ අධිකරණය, ප්‍රභූන් සහ අභිලාෂවත් ප්‍රභූන්, ප්‍රතිරාජයෝ සහ ධනවත් වෙළෙන්දෝ, වෘත්තීන් සහ වෙළෙඳුම්, වැඩ කරන කාන්තාවෝ, ශ්‍රමය, දිලිනිදෝ සහ පන්තීන් මුන ගැසෙන තැන.

ලලිත කලා කෞතුකාගාර ප්‍රදර්ශනයේ මුල් බිත්ති සටහනකින් මෙසේ කියවේ. "එදා සහ අද පන්ති සුවිශේෂතා ගැන සිතන ලෙස සහ අපගේ සංස්කෘතියෙන් සපුරා වෙනස් නො වූහු පැරණි සංස්කෘතියක් නිරූපනය කරමින් මනා රමණතාවෙන් යුතුව නිපැයූ චිත්‍රවල සුන්දරත්වයෙන් පිනා යන ලෙස අපි ඔබට ඇරයුම් කරමු." එකී සටහනට අදාළ කර ගන්නේ "ධනය සම්බන්ධයෙන් විශාල අසමතාවන් සලකනු කෙරුණු" 17වන ශතවර්ෂයේ ලන්දේසි සමාජයයි. කලා කෘති "සමාජ පන්තීන්ගේ කාචය තුළින්" විමර්ශනය කිරීමට සහ "අපගේ සමාජයට ඉතා සමානව" පැවතුණු ප්‍රධාන පන්ති තුනක පැවැත්ම වෙත අවධානය යොමු කිරීම සඳහා වූ අභිලාෂය එම සංවිධායකයෝ ප්‍රකාශයට පත් කරති. එම සටහන තව දුරටත් දිග හැරෙන්නේ, ඉතා ධනවත් සහ අධිකතම බලය සහිත අංගය වූ රඳුල ප්‍රභූත්වය, ඇමරිකානු සුපිරි සියයට 10 සමාන ලන්දේසි ජනරජය තුළ පැවතුණු අංගය ලෙස හඳුනා ගනිමිනි.

ප්‍රදර්ශන සංවිධායකයින්ගේ සමාජ විද්‍යාත්මක කරුණු දැක්වීමේ අදාළත්වය ද්විතීය කාරණයකි. (නිදසුනක් වශයෙන්, නූතන ධනේශ්වර සමාජයේ ඇත්තේ ප්‍රධාන පන්ති දෙකක් පමණි). වැඩි ඇතක නො වන සමයක පන්තීන් ලෙස බෙදී ගිය සමාජයක් ලෙස ඇමරිකාව පිලිබඳව ඇමරිකාවේ ප්‍රධාන චිත්‍ර ප්‍රදර්ශනයක දී කතා කිරීම ඇතැම් විට සිතිය නො හැකි කාරණයකි. ඇමරිකානු සංගත මූල්‍ය ප්‍රභූව යුරෝපීය රඳුල ප්‍රභූව සමග අනන්‍ය කිරීම ද ඒ හා සමාන වේ. මෙකී සමාජ යථාර්ථයන් දැන් ඒ ලෙසින් ම නො සැලකිල්ලෙන් පිලිගනු ලැබේ. කිසිවකුට ඒ ගැන හැඟීමක් නැත.

"සැමුල් අංගනය" ලෙස ප්‍රකට ජකෝබා මාරියා වැනි වසින්තේර්ගේ ආලේඛය, යාන් ස්ටීන්, 1660 මොරිමුස්, හේග්.

නෙදර්ලන්තය, 1600 ගනන්වල දී දැවැන්ත කලාත්මක දියුණුවක් සාක්ෂාත් කර ගත් අතර, එහි දී ඇති වූ විතු කලා දියුණුව විශේෂිත ය. "සමහර නූතන ඇස්තමේන්තු අනුව දහහත්වන ශතවර්ෂයේ දී උතුරු නෙදර්ලන්තය තුළ සිතුවම් කල විතු සංඛ්‍යාව මිලියන පහ ඉක්මවයි", යනුවෙන් මේ පුද්ගලයන්ගේ කෘති නාමාවලියේ පූර්විකාව පවසයි. කලාත්මක නිෂ්පාදනයේ සහ පරිභෝජනයේ මේසා පුපුරන සුලු වර්ධනයක් ඇති කරන ලද්දේ කුමක් වියද? ජර්මානු දාර්ශනික හේගල් තම *Aesthetics* (සෞන්දර්යවේදය) කෘතියේ යෝජනා කරන පරිදි "මේ විතු නිර්මාණය කල සමයේ ලන්දේසි ජාතිකයින්ගේ අභිලාෂයන් නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා අප ලන්දේසි ඉතිහාසය දෙස හැරිය යුතු වෙමු."

වර්තමාන නෙදර්ලන්තය හා බෙල්ජියම් ඇතුළත් වුනු පලාත් දාහත, 1560 ගනන්වල ආරම්භ වුනු ස්පාඤ්ඤ හැඩස්බර්ග් පාලනයට එරෙහිව කැරැලි ගැසිය. ලන්දේසින්ගේ නැගිටීම මොන ආකාරයෙන් හැඳින් වුවත්, එය රදලවාදයෙන් ධනවාදය කරා සංක්‍රමනය වීම සමග පැහැදිලි වශයෙන් බැඳී තිබුනේ ය. 1848 ලියන ලද පුවත්පත් ලිපියක දී කාල් මාක්ස් සඳහන් කලේ 1789 ප්‍රන්ස විප්ලවය සඳහා මොඩලය 16 48 ඉංග්‍රීසි විප්ලවය පමනක් වන අතර "16 48 විප්ලවය සඳහා මොඩලය ස්පාඤ්ඤයට එරෙහි නෙදර්ලන්ත කැරැල්ල පමනක්" බව ය.

නිශ්ශබ්ද විලියම් හෙවත් ඔරෙන්ජ් කුමාරයාගේ නායකත්වය යටතේ, උතුරු ලන්දේසි පලාත් 1581 දී එක්සත් නෙදර්ලන්ත ජනරජ දාහත ස්ථාපිත කලේ ය. අසු අවුරුදු යුද්ධය ලෙස ප්‍රකට ස්පාඤ්ඤ හමුදා සහ ලන්දේසි නිදහස් සටන් හමුදා අතර බිහිසුනු ගැටුම 16 48 දක්වා (වෙස්ට්පේලියා සමාදානයේ කොටසක් ලෙස) නිල වශයෙන් අවසන් වූයේ නැති නමුත් අහෝසි වූ ස්පාඤ්ඤ පාලනය ලන්දේසි ජනරජයේ උතුරු නගරවල යලි ස්ථාපිත කිරීමේ තර්ජනය 15 80 ගනනින් පසු ව එල්ල කෙරුනේ නැත.

ආර්යාවක් ලියන්නීය, පොහැන්නස් ෆෙම්යර්, 1665 පමන, ජාතික කලාගාරය, වොෂින්ටන්, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය.

යුරෝපයේ තුන්වෙනි විශාල නගරය වීම දක්වා වර්ධනය වුනු ඇමිස්ටර්ඩෑමය ගෝලීය වෙලෙදාමේ සහ මුදල් කටයුතුවල කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් විය. පුද්ගලික කෘති නාමාවලියේ පූර්විකාව දකින පරිදි "ලන්දේසි ජනරජය ලෝකයේ ඉතාමත් ජනාධික හා නාගරික කලාපය බවට පත් විය. මිලියන 1.9 ක් වූ එහි ජනගහනය දහහත්වන ශතවර්ෂයේ මට්ටමින් විශාල සංඛ්‍යාවක් වූ අතර, 1675 පමනේ දී ඉන් සියයට 40කට වැඩි පදිංචිකරුවෝ නගරවල විසුහ. (ඕලන්ද පලාතේ සියයට 60කට වැඩි ප්‍රමාණයක)." ග්‍රාමීය දිස්ත්‍රික්කවලට පවා එම බලපෑම දැනුනි. "ඕලන්දයේ කාර්මික පිටිසර පලාත් තුළ හා යුරෝපයේ ප්‍රචලිත සෙසු පෙදෙස්වල සාම්ප්‍රදායික

ගැමි සමාජයට සමානතාවක් නො තිබුනු තරම් විය." ලලිත කලා කෞතුකාගාර නාමාවලිය මගින් උපුටනු ලබන හිනෙක් වැන් නියොරොප්ගේ "සමාජයේ ව්‍යවච්ඡේදය" නම් රචනයට අනුව, ලන්දේසි ජනරජයේ සංචාරය කල විදේශිකයෝ, "ඉහල පන්තීන් කෙරෙහි ගෞරව සම්ප්‍රයුක්ත නොවීම තම පතල හැඳියාව බවට පත් කර ගත් පතල පන්තීන්ගේ ආකල්ප නැඹියාව දැකීමෙන් සසල වූවෝය." මාක්ස් ප්‍රාග්ධනය කෘතියේ දී නෙදර්ලන්තය "දහහත්වන ශතවර්ෂයේ ආදර්ශීය ධනේශ්වර දේශය" බව එම විවරනයේ සියලු වැදගත්කමින් යුතුව හඟවයි. මාක්ස් නැගෙනහිර ඉන්දීය කලාපයේ ලන්දේසි අධිරාජ්‍ය පාලනයේ මිලේච්ජත්වය සැලකිල්ලට ගන්නා අතර, 16 48 වන විට "ලන්දේසි ජනරජයේ සමස්ත ප්‍රාග්ධනය එකට එකතු කල සෙසු යුරෝපයට වඩා සමහර විට වැදගත්කමින් අනූන ය" යනුවෙන් ආර්ථික විද්‍යඥයකු කරන සඳහන උපුටමින් "16 48 වන විට ඕලන්දයේ ජනයා එකට එකතු කල සෙසු යුරෝපයේ ජනයාට වඩා අධික ලෙස වැඩ කිරීමෙන් පරිපීඩිතව, දිලිඳුව හා මෘග ලෙස පීඩනයට පත් වී සිටියේ ය" යන කාරනය පෙන්වා දෙයි.

ස්පාඤ්ඤ පාලනයෙන් බිඳීමෙන් සහ ඒ සමගම බිහි වූ සමාජ හා ආර්ථික ක්‍රියා පිලිවෙත් මගින් උනන්දු කරනු ලැබූ ලන්දේසි කලාකරුවෝ කලා ඉතිහාසය තුළ ඉන් පෙර නො පැවති ආකාරයට තමන්ගේ අවධානය දිනපතා සාමාන්‍ය ජීවිතය වෙත යොමු කලහ. මෙහි විෂය වස්තුව වූයේ දෙව්වරු, පුරාණෝක්තිවේදය හෝ රජුන්ගේ හා රැජිනියන්ගේ ජීවිත නොවේ. බැංකුකරුවන්ගේ, නොතාර්ස්වරුන්ගේ, නැව් තනන්නන්ගේ සහ ගතිකාවන්ගේ, කුඩා කඩසාප්පුවල අභ්‍යන්තරය, ඩෙල්ෆීනි පිහි මුවහත් කරන්නාගේ පවුලේ තතු හෝ නිරූපනය කිරීම කෙරෙහි තීව්‍රතර කලාත්මක පරිශ්‍රමයක් යොදවන්නට ගන්නා ලද නිරතයෙහි කිසියම් විරත්වයක් පැවතුනේ ය. මේ අලුත් මධ්‍යම පන්තික සංස්කෘතියෙහි විප්ලවීය පාර්ශවයක් තිබුනි.

ඒබ්‍රහම් කැස්ට්ලින් සහ ඔහුගේ බිරිඳ, මර්ගරිටා වැන් බැන්කෙන්, යාන් ඩි ඔව්, 1663, රාජ්‍ය කෞතුකාගාරය, ඇමිස්ටර්ඩෑම.

ආර්නෝල්ඩ් හුසර් *The Social History of Art*, කලාවේ සමාජ ඉතිහාසය කෘතියෙහි දී මේ කාලපරිච්ඡේදයේ ලන්දේසි කලාවේ විශේෂතාවන් සාකච්ඡා කරයි: "සියල්ලට වඩා ඉතාමත් ජනප්‍රිය වූයේ සැබෑ දෛනික ජීවිතය නිරූපනය කිරීමයි: ආචාර සමාචාර චිත්‍රනය, ආලේඛය, නිසල වස්තු, ගෘහාභ්‍යන්තර හා වාස්තු නිර්මාන දර්ශන...කලාවට වස්තු කර ගත් එදිනෙදා ජීවිතයේ මූලිකාංග, භූමිදර්ශන සහ නිසල රූපයන් බයිබලියානු, ඓතිහාසික සහ පුරාණෝක්ති සංරචනයන්ගේ අතිරේක උපාංග ලෙස නිර්මාණය නොවී තමන්ගේ ම ස්වායත්ත වටිනාකමක් සාක්ෂාත් කර ගනු ලැබීය; ඒවා නිරූපනය කිරීමෙහි ලා සමාව අයදින්නට තව දුරටත් කලාකරුවාට අවශ්‍ය නොවී ය. එපමනක් නොව කලාත්මක මාතිකාව හෙවත් නිර්මාණාත්මක මුඛ්‍ය රූපය වඩාත් සෘජු, පැහැදිලි හා සුලබ වූ තරමට මේ කලාවේ වටිනාකම විශාල විය... කලාවේ උච්චතම රූවිය වූයේ පුද්ගලයා, පවුල, ප්‍රජාව හා දේශය සන්නක වස්තු සමූහයයි: කාමර සහ ගෙම්දුල්, නගර සහ ඒවායෙහි පරිසර, අවට භාත්පස පිහිටි භූමිදර්ශනය සහ නිදහස් කර ගත්, යලි අත්පත් කර ගත් ගැමි පිටිසර."

හුසර් තර්ක කරන්නේ, ඕලන්දයේ කලාවේ ඉරනම තීරනය කෙරෙහි "පුද්ගලයන්ගේ කැපී පෙනුණු ධනයට වඩා තම පන්තියේ ධනවත් සාමාජිකයන්ගේ සංඛ්‍යාව මගින් වැදගත්කම දිනා ගන්නා ලද මධ්‍යම පන්තිය විසින් බව ය. සම්භාව්‍ය යුගයේ ඇතැන්සය පසෙක තිබිය දී විද්‍යා පුනර්ජීවනයේ මුල් සමයේ ෆ්ලොරන්සයේ වුව ද මධ්‍යම පන්තියේ පුද්ගලික රුවිය, මෙහි තරම් සකල සියලු නිල හා රාජ්‍ය බලපෑම්වලින් නිදහස්ව, පොදු ආයතනික මට්ටමේ කලාත්මක ඇතවුම් පුද්ගලික මට්ටමේ කලා ඇතවුම් මගින් ආදේශ කෙරුණේ නැත."

ලන්දේසි ජනගහනයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට වතු හිමි වී තිබුණු බව පොදු පිලිගැනීමයි. "ලන්දේසි ස්වර්ණමය යුගයේ වතු වල හිමිකාරිත්වය" නම් නාමාවලි රචනයේ එරික් වැන් ස්ලයිප්ටර් ලියන්නේ "16 46 පමණේ දී ඩෙල්ෆ්ට්හි ජනගහනයෙන් තුනෙන් දෙකක නිවෙස්වල වතු තිබුණු අතර, එක නිවසක තිබුණු වතු සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය එකොලහක්" බවයි. "සැබැවින්ම දිලින්දන් සතුව එවැනි සුබ වස්තු තිබුණේ නැත. එසේ තිබිය දී වුවත් දෛනික ශ්‍රමිකයින් සතු සන්නකයන් අල්පය අතරේ පවා ඇතැම් විට වතුයක් සොයා ගත හැකි වුණු අතර, සාමාන්‍ය මට්ටමේ ශිල්පීන්ගේ තෙස්තමේන්තු ලේඛනවල නිතරම, කිසියෙක් විශාල සංඛ්‍යාවක් නො වූ, කුඩා ප්‍රමාණයේ වතු ඇතුළත් වී තිබුණි: ඇම්ස්ටර්ඩැමයේ නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් අඩකට එක ද වතුයක්වත් නොතිබුණු බව හෝ එකක් දෙකක් තිබුණු බව හෝ ඇස්තමේන්තු කර තිබේ."

16 00 ගනන්වල ලන්දේසි කලාකරුවෝ අර්ථ ද්විත්වයකින් "නිදහස්" වී සිටියහ. රාජකීයයන්ගේ හෝ පල්ලියේ හෝ කලාත්මක අනුග්‍රාහක ඉල්ලීම්වලට ගැලපෙන රූප නිපදවීමේ අවශ්‍යතාවෙන් නිදහස් ව සිටි නමුදු ඔවුන්ට ස්වාචාර, ධන කුවෙර අනුග්‍රහය ද නොවී ය. ලලිත කලා කෞතුකාගාර නාමාවලිය සඳහන් කරන පරිදි "මුල් වතාවට, වතු නිර්මාණය වූයේ බොහෝ දුරට විවෘත වෙලෙඳ පොල වෙනුවෙනි." බොහෝ වතු ශිල්පීන්ගේ ධාගිරි ආර්ථික තතු කාලකන්නි ඒවා වුණු අතර, ඊට උග්‍ර තරගය හා අධිනිෂ්පාදනය අඩකින් දායක විය. වෙනත් වෘත්තීන්වල නිමග්න වීමට (භානායම්කරු, ටියුලිප් මල් වගාකරු, වාස්තු සැලසුම් නිර්මාණකරු, තීන්ත හා සායම් වෙලෙඳාම යනාදී) වතු ශිල්පීන්ට බොහෝ විට සිදු විය.

අයිසාක් ඒබ්‍රහැම්ස්. මස්සා, ග්‍රාන්ස් හල්, 16 26. ඔන්ටාර්යෝ කලා ගැලරිය, ටොරොන්ටෝ.

කාලීන විලාසිතාවෙන් ශිලිග්‍රහණ රෙම්බ්‍රාන්ට් 16 5 6 වන විට නය ගෙවා ගත නො හැකි බංකොලොත්භාවයට පත් විය; තව වසර දෙකකට පසු ඔහුගේ දේපොල විකුණා දැමුණේ ය. ෆෙමියර්ගේ බිරිඳ වයස 43 දී සිදු වුණු ඔහුගේ අකල් මරනයේ වරද පැටවුයේ ඔහු විසින් අත්විඳින ලද මූල්‍ය පීඩනය මත ය: සැලකිය යුතු නය

කන්දරාවක් සමග ඔහු ඇය හැර ගියේ ය. බක්කර්ගේ බිල් නො පිය වූ නිසා 16 5 2 දී හල්ගේ දේපොල හා වතු නෛතික ග්‍රහණයට ගැනින.

නොයෙකුත් වතු ශිල්පීන්ගේ කෙටි චරිතාපදාන ප්‍රදර්ශන නාමාවලියට ඇතුළත් වී තිබෙන අතර, කෙනෙකුට එහි මෙබඳු දේවල් බොහෝ විට හමුවේ: (අ) "ආසන්න නිත්‍යතාවෙන් යුතු මූල්‍ය දුෂ්කරතා අත්විඳි", (ආ) "දරුණු මට්ටමේ මූල්‍ය දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දෙන ලද බව පෙනෙන අතර, 16 33 දී අත්අඩංගුවට පත්ව සිරගතවීම නො ගෙවන ලද බදු නිසා විය හැකි ය", (ඇ) "ඔහුගේ මුලුමහත් දිවිය පුරා අත්විඳි මූල්‍ය ගැහැට", (ඈ) "පිරිහෙන මුදල් තත්වය නිසා...ඇම්ස්ටර්ඩැමයට යාම", (ඉ) "ඔහුගේ මරනය සිදු වන විට නයගැතිව සිටියේ ය."

ප්‍රශංසනාත්මක සඳහනකට ගැලපෙන බොස්ටන් ප්‍රදර්ශනයේ සිතුවම් රැසට ඇතුළත් සියලුම නිර්මාණ පිලිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට හැකියාව නොමැත.

නාමාවලියේ පූර්විකාව මෙසේ අදහස් පල කරයි. "ප්‍රභූ සාමාජිකයින්ගේ ආලේඛ ස්වල්පය අසාමාන්‍ය ගුණයෙන් හෙබි අතර, ඒ ප්‍රභූත් ස්වකීය ධනය හෝ සාර්ථකභාවය හෝ ප්‍රකාශ කිරීමට වඩා උත්සුක වූයේ ස්වකීය වංශාවලිය ලේඛනගත කරන්නට බව යෝජනා වේ." මේ නම් කිව යුතු දේ කිය හැකි අඩුත විදිහකි. එසේ පවසනු වෙනුවට වතු ශිල්පීන් පොදුවේ මේ පුද්ගලයින් වෙතින් අනුප්‍රාණය නො ලද බව පවසන්නට නො හැකි ද?

කවර සංසිද්ධියක් අදාල කර ගැනුන ද, කැපී පෙනෙන මුල් ම සිතුවම් අතරින් එකක් යාන් ස්ටින්ගේ "සැවුල් අංගනය" ලෙස ප්‍රකට ජකොබා මාරියා වැන් විසින්නේර්ගේ ආලේඛය (16 6 0) වන අතර, එහි තදබඳ ගෘහ අංගනයක යොවුන් ප්‍රභූ ලදක් බැටලුවකුට කවමින් වාඩි වී සිටියි. ස්ටින් විසින් කලුකුමකු (උතුරු ඇමරිකාවට ආවේනික) ඇතුලු සෑම වර්ගයකම ගෘහස්ත පක්ෂීන් ගැහැනු ලමයා වටා රඳවනු ලැබේ. කුකුලු පැටවකු එක් අතක් යට තබා ගත් මිටිටෙක් සහ පැසක් අතින් ගත් මෙහෙකාරයෙක් ඇය දෙස බලා සිටිති. ඇයගේ පවුලේ ඉතිහාසය සහ තත්වය පිලිබඳ නොයෙකුත් අදාල කාරණා ඇතත් ඒවා කිසිවක මහේශාක්‍යයක් නොමැත. මේ සිටින්ගේ ප්‍රභූවේ ගැහැනු ලමයෙක් --- ඇය කුකුලු පැටවුන් සහ තාරාවන් විසින් වට කර ගනු ලැබූ දැරියක් ද වන අතරේ ඒ සත්තු අනෙක් මිනිසුන් දෙදෙනා වෙත දක්වන ප්‍රතිචාරය ඇයට ද දක්වයි.

ඩෙල්ෆ්ට්හි නිවසක අංගනය, පිටර් ඩි හුව්, 16 5 8, ජාතික කලාගාරය, ලන්ඩන්

පුද්ගලයන් තුළ පරිපාලන සභා ප්‍රභූත් සහ ධනවත් වෙලෙන්දන් සඳහා වෙන්වුණු කොටසේ කැපී පෙනෙන නිර්මාණ කිහිපයක් තිබෙන අතර, රෙම්බ්‍රාන්ට්ගේ සහ භාර්ට් බෝච්ගේ ආලේඛ, ෆෙම්මර්ගේ මනබදින චිත්‍ර යුගලය (ආර්යාවක් ලියන්නිය, 16 6 5 පමණ, හා තාරකා විද්‍යාඥයා, 16 6 8) සහ ජෝඩ් බෙකර්හයිඩ්ගේ ඇමිස්ටර්ඩැමයේ පැරණි විනිමය මධ්‍යස්ථානය (16 70), එනම් මුළු කටයුතුවල කේන්ද්‍රය ඊට ඇතුළත් වේ.

යාන් ඩි බ්‍රේගේ ඒබ්‍රහම් කැස්ට්ලින් සහ ඔහුගේ බිරිඳ, මර්ගරිටා වැනි බන්කෙන් (16 6 3) තවත් බෙහෙවින් වැදගත් කැන්වසයකි. කැස්ට්ලින් භාර්ලෙම්හි පුවත්පත් හිමිකරුවෙක් හා මුද්‍රණාලාධිපතිවරයෙක් ද මෙනොනිසිට්වරයෙක් "යටහත්පත්හත් භාවය හා උග්‍ර තාපස භාවය සහිත ජීවන ශෛලිය අගය කළ යුරෝපයේ ප්‍රොතෙස්තන්ත නිකායක්" ද විය. නාමාවලිය මගින් ද සනාථ කරන පරිදි ඔහුගේ *හාලෙම්සි කෘතන්ට්* හෙවත් හාලෙම් පුවත් "යුරෝපයේ වඩාත් ම තොරතුරු සහිත පුවත්පත්වලින් එකකි." එනමුත් සවිමත් ම හැඟීමක් සිතේ ඇති කරනු ලබන්නේ පෙරට නැව් ඇති මර්ගරිටාගේ මුහුණ මගිනි. සැමියාගේ අභාවයෙන් පසුව නාගරික කවුන්සලය මගින් ඇය නිල මුද්‍රණකාරිය ලෙස පත් කරන ලදී.

මේ කොටසට ඇතුළත් හල්ගේ කෘති දෙක සඳහන් කළ යුතු මට්ටමේ ඒවා වේ. "ඉන් පෙර දී කවර සිත්තරකු වුව හල් තරම් තිවු තේජසින් සහ තිවු සානුකම්පික භාවයකින් යුතුව තිවු ලෙස සාක්ෂාත්කරනය සිදු කළේ නැත." යි විචාරක ජෝන් බර්ජර් වරක් සඳහන් කළේ ය. මෙහි ඇති සාක්ෂි අධ්‍යයය එම තක්සේරුව සමග විවාද කරන්නට හේතුවක් නැත.

භාර්ලෙම්හි සාන්ත එලිසබෙත් රෝහලේ පරිපාලක සභා ප්‍රභූහු, ග්‍රාන්ස් හල්, 16 41, ග්‍රාන්ස් හල් කෞතුකාගාරය, භාර්ලෙම්

භාර්ලෙම්හි සාන්ත එලිසබෙත් රෝහලේ පරිපාලක සභා ප්‍රභූහු (16 41), චිත්‍රයේ දී හල් විසින් සිතුවම් කරනු ලබන්නේ දිලින්නදන් වෙනුවෙන් සේවය කරන රෝහලක භාරකාර මන්ඩලයේ පුද්ගලයන් පිරිස ය. හල් මෙය නිර්මාණය කළේ තමාගේ ම මුළු දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දීමට ප්‍රථමයෙනි. චිත්‍රය සැකසුනේ රෝහලේ අධ්‍යක්ෂ මන්ඩල කාමරය වෙනුවෙනි. එහි සිටින මිනිසුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු සූරා පෙරන්නන් හෝ සූරා පෙරන පවුල්වලින් පැවත එන්නන් වන අතර, ඔවුන් වෛෂයික විලාසිතාවක්, අධ්‍යක්ෂ මන්ඩලය තුළ එකිනෙකාගේ පුද්ගලික මෙහෙවර අනුව නිරූපනය කර ඇත. ලේකම් තැන අත ඔහුගේ වාර්තා-පුස්තකය ඇති අතර, භාන්ඩාගාරික තැන කාසි කිහිපයක් අතපත ගාන්නේ ය. සභාපති තැන පමණක් ඔහුගේ සම්පූර්ණ ආලේඛය ලබා දෙයි. මේ මුහුණු සමෘද්ධි සම්පන්න ය, අකලංක ය, වගකීම් සහගත ය, සමහර විට සුලු වශයෙන් ආත්මාලම්භනයෙන් යුතු ය.

කාසියක් සහිත අඩ-නිරුවත් කාන්තාව, ජාකොබ් බැකර්, 16 36 පමණ, ජාතික පැරණි කලා කෞතුකාගාරය, ලිස්බන්

හල්ගේ අයිසාක් ඒබ්‍රහම්ස් මස්සා (16 26) ආලේඛය විස්මිත අයුරින් අවිධිමත් වන අතර ඔහු ධනවත් සිල්ක් වෙලෙන්දෙක් හා චිත්‍ර ශිල්පියාගේ මිතුරෙක් වේ. වාඩිවී සිටින්නා නරඹන්නා වෙත නැඹුරුව, පුටුවේ පසුපස ලී පත්තට වාරු වී, බැහැරට නෙත් යොමා, සුලු ලප්පාවකින් හෝ සවිඥානක හැඟීමකින් හෝ තමාගේ දකුණු පැත්ත බලයි. ජෝන් බර්ජර් තහවුරු කොට පවසන පරිදි මස්සාගේ "හැඟීම් ප්‍රකාශනය මුල් වරට හල් විසින් වාර්තා කළ තවත් වැදගත් අංගයකි. එය තමාගේ දෙඅයිති දකිමින් සාක්ෂි දරන්නා වූ ලෝකය ගැන විශ්වාස නො කරන නමුත් ඊට විකල්පයක් නො දැකි මිනිසකුගේ බැල්මකි." විචාරකයා අනවශ්‍ය දුරකට යොමු වී නොමග යනවා විය හැකි වෙතත් තරනය කළ නො හැකි ඒ ගුප්ත අපාර බැල්ම පිලිබඳ යමක් ඉන් නො පැවසෙන්නේ ද නො වේ.

වෘත්තීයයන් සහ වානිජ රැකියා වෙනුවෙන් පුද්ගලයන් තුළ වෙන් කර ඇති අංශය පුද්ගලික ලෙස පිවිසෙන ය "නැව් තනන්නා සහ ඔහුගේ බිරිඳ" යනුවෙන් හැඳින් වෙන යන් රයික්සන් සහ ඔහුගේ බිරිඳ, ශ්‍රීට් යන්ස් (16 33) ඉතා කැපී පෙනෙන චිත්‍රයකි. හදිසි පනිවුඩයක් බව පෙනෙන්නක්, මේසය අසල වාඩි වී නොකා සැලසුම් පිරික්සමින් සිටින සිය සැමියා අතට පත් කිරීම සඳහා ගැහැනිය කාමරයට කඩා වැදීය.

නොතාර්ස්වරයා, කරනවැම්-ශල්‍ය වෛද්‍ය (එකල ශල්‍ය වෛද්‍ය කටයුතු කරනු ලැබුවේ දැලිපිහිය භාවිත කරන බාබර්වරුන් විසිනි, පරිවර්තකයින්ගේ සටහන), බක්කරේ (උණු පාන් සුදානම් බව ඔහු තම හොරනව පිඹ නිවේදනය කරයි), තම ආධුනිකයින් පසෙකින් තබා ගෙන කාර්යයෙහි නිරත ඇඳුම් මසන්නා --- මේ සියල්ලන් ඔවුන්ගේ මෙවලම්, ඔවුන්ගේ දූව්‍යයන්, ඔවුන්ගේ වැඩ පරිසර සමග නිරූපිත ය. සුක්ෂ්ම සැලකිල්ල, ඒකාන්තයෙන් නිරවද්‍ය, සමාජයීය වශයෙන් වටිනාකමින් යුතු ශ්‍රමය කෙරෙහි සුවිශාල ගෞරවයක් මෙහි තිබේ.

වැඩ කරන ස්ත්‍රීන් අතරට රේන්දකාරියක් ද ඇතුළත් වී සිටින අතර, ඇය හුදකලාව, උණුසුම් ප්‍රභා මන්ඩලයක් තුළ සිටියි, නාමාවලිය යෝජනා කරන්නේ වර්ත සංයෝගයේ තානියතාව "16 40 ගනන්වල සිතුවම් කරන ලද රෙම්බ්‍රාන්ට්ගේ ශුද්ධ වූ පවුල සංරචනය සිහි ගන්වන අතර, ආධ්‍යාත්මික බවට ඉතා සමීප වාතාවරනයක් ඔස්සේ රූපය ආසීය කරවන' බව ය. පීටර් ඩී හෝක්ගේ බෙල්ග්ටිහි නිවසක අංගනය (16 5 8) චිත්‍රයෙහි තරුණ මෙහෙකාරියක් සහ කුඩා දැරියක් එකිනෙකාගේ අතින් අල්ලා ගෙන දකුණුපස දොරකඩත්

පැමිණෙහි. එම පසින්, එම නිවසේ ආර්යාව, ආරක්ක ප්‍රවේශ මාර්ගය තුළින් විවිධ දෙස බලා සිටියි. එම ස්ත්‍රියගේ ශාන්ත විලාසය හා මනා ක්‍රමවත් භාවය, අතිසියුම් ලෙස සවිස්තරාත්මක වූ ගෘහ නිර්මාණය, කලබලකාරීත්වයෙන් පිරී ඇති, බෙලි කපන වෙලෙඳ ලෝකයෙන් වෙන් කරනු ලැබූ මෙම ගෘහ අංගනයේ සුරක්ෂිතතාව සහ උනුසුම... ලන්දේසි මැද පන්තිය පුද්ගලික ජීවිතය හා සමහර විට වැදගත් කාරණා සම්බන්ධයෙන් ජීවිතය ගලා ගිය ආකාරය දෙස බැලූ අන්දම විතුය කියයි.

බක්කරේ, ජෝඩ් බෙයාක්හයිඩ්, 16 81 පමන, වෝසෙස්ටර් කලා කෞතුකාගාරය, වෝසෙස්ටර්, මැසචුසෙට්ස්

ඉතාමත් සිත් ගන්නා සහ විස්මය දනවන වෛශ්‍යවගේ රූපයේ ඇය පියොවුරු දක්වමින්, අතින් රන් කාසියක් අල්ලා ගෙන සිටියි (ජාකොබ් බැකර්, කාසියක් සහිත අඩ-නිරුවත් කාන්තාව, 16 36). ඇය නරඹන්නා සමග සිතාසෙයි.

ජාකොබ් වැන් රැයිස්ඩිල් භූමිදර්ශන වෙනුවෙන් ප්‍රකට වී සිටියෙක් විය. ලලිත කලා කෞතුකාගාරයේ තිබෙන, 16 60-63 පමන දී නිර්මිත, ඔහුගේ රෙදි සුදෝ සුදු කරන වතු සහිත භාර්ලේම් තැනි බිමේ දර්ශනය මගින් වැදගත් ලන්දේසි කර්තව්‍යයක් වූ ලිනන් රෙදි විරංජනය කිරීම නිරූපනය කෙරේ. මාස දෙකක් වැය වන, මේ වෙහෙසකාරී ක්‍රියාවලියේ දී එම පිලිවෙතට භාජනය කරන ලද රෙදි (ක්ෂාරීය ද්‍රාවණය සහ පසු කාලයේ දී ඒ පිලිවෙත සඳහා භාවිත කිරීමේදී) තනපත් මත නැවත නැවත අතුරා වේලීම සිදු කෙරේ. පුද්ගලයන් බිත්ති විවරනය අපට පවසන්නේ එම කාර්යයේ නිරත කාන්තාවන් වෙනුවෙන් "කාලකන්නි වැටුප්" ගෙවන ලද බව ය.

ටර් බෝවිගේ පිහි මුවහත් තබන්නාගේ පවුල (16 53) ද තවත් සිත දවන, සංකීර්ණ කෘතියකි. චිත්‍ර ශිල්පියා කැරකෙන හතගලේ කැන්ත තබා ගෙන සිටින තම පිහි මුවහත් තබන්නා කම්මල් ලැල්ල මතට ඇල කරවන අතර, සේවා දායකයෙක් ඔහු දෙස බලා සිටියි. එනමුත් දකුණු පැත්තේ, එනම් සැබැවින් ම විතුයේ පෙරබිමේ, ගැහැනියක්, පිහි මුවහත් තබන්නාගේ බිරිඳ විය හැකි තැනැත්තියක්, "සන්සුන් ඉවසිල්ලකින් සිය දරුවාගේ හිසකෙස්වල තඩ් බලන" අතර, නාමාවලිය සඳහන් කරන්නේ "එය සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රචලිත පීඩාවක්" වී තිබුණු බව ය. බලලෙක් ඇය දෙස බලා සිටියි. ගරා වැටෙන බදාම සහ බිත්ති ද පිලිසකර කිරීමක් නැති මඩුව ද මගින් පෙන්නුම් කරන පවුලේ තතු වල වත්පොහොසත්කමක් නැත. අද කිසිවකු එවැනි විතුයක් ඇඳීම ගැන ලජ්ජා විය හැක්කේ මන්ද?

ග්‍රාන්ස් හල්ගේ ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනකු වූ ජ්‍රීඩියන් වැන් ඔස්ටාඩ් හා ජ්‍රීඩියන් බුවර් ගොවි දිවිය, තැබැරැම්වල කලදවස, ගැමි පොලවල් සහ තවත් එවැනි දේ සිතුවම් කිරීම නිසා ප්‍රකට වී සිටියහ, ඔස්ටාඩ් සහ ඔහුගේ සොයුරු, අයිසාක් (ලලිත කලා කෞතුකාගාරයේ

නියෝජනය වේ) "කම්කරු පන්තික පසුබිමකින්" යුක්ත බව නාමාවලි ග්‍රන්ථය පැහැදිලි කරයි. ඔවුන්ගේ පියා වියන්නෙකි. ජ්‍රීඩියන් වැන් ඔස්ටාඩ්ගේ මාලු බිරිඳ (16 72) විතුයෙහි කේන්ද්‍රීය චරිතය මාලුවකු සුද්ද කරන අවස්ථාවේ දී ග්‍රහණයට ගැනෙද්දී වෙනත් ගනුදෙනු පසුබිමේ සිදුවන අතර, ඉන් නැවුම් ප්‍රත්‍යක්ෂ දැනුමක් පල වේ. බුවර්ගේ තානායමක ඇතුළත (16 30 පමණ) විතුයෙහි විතුන සත්කාරයට ලක්වන්නේ සෝෂාකාරී තැබැරැමක නානා ප්‍රකාර ගනුදෙනුකරුවන් පිරිසකි: එක් අයෙක් නිදමින් ගොරවයි, තවකෙක් මත්පැන් පානය කරයි, තෙවැන්නෙක් ගායනය හෝ හඬ නගා සිතාසෙයි, සිව් වැන්නෙක් වමනය කරයි. බුවර්ගේ කෘති ඔහුගේ සහෝදර කලාකරුවන්ගේ සෙවිල්ලට යොමු විය නිදසුනක් වශයෙන්, එම වකවානුවේ දැවැන්තයින් වූ රෙම්බ්‍රාන්ට් සහ පීටර් පෝල් රූබේන් ඔහුගේ චිත්‍ර එකතු කලහ.

පිහි මුවහත් කරන්නාගේ පවුල, ජෙරඩ් ටර් බෝවි, 16 53 පමන, රාජ්‍ය කෞතුකාගාරය, බර්ලින්

දහහත්වෙනි සියවසේ නෙදර්ලන්තයේ අන්ත දුගීන්ගේ හා අනාවැසින්ගේ සිතුවම් ඇදුනේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. මෙහි පුදුම විමට කාරණයක් නැති තරම් ය. දර්ශනාව සහ පරිභානිය සිහිපත් නො කරන්නට ගරුකටයුතු ලන්දේසි පුරවැසියන් තුළ පැවතුණු වුවමනාව අද ධනවත් සුලු ධනේශ්වරය තුළ පවතින එම වුවමනාවට වඩා වැඩි නො වන බව නිසැක ය. ධනයෙන් අනුන වුවත් යාවකයින්ගෙන් විලක්ෂනය කොට දැක්වීම පෙන්නවන පුද්ගලික චිත්‍ර කිහිපය කෙරෙහි වූ ඔවුන්ගේ ආකර්ෂණයට හේතු වන්නට ඇත්තේ එක්කෝ කලාකරුවන් සමාජ විෂමතාව ඉදිරියේ සලිත විම හෝ දුප්පත්කම සදාචාරාත්මක ව සාධාරණීකරණයක් කිරීම හෝ ඒ දෙකම හෝ විය හැකි ය.

වසර 16 27 නිර්මාණය කල සිත්තරා ඇඳුන කෘතියක් වූ දාන ශාලාවේ පාන් බෙදීම වෙනස්කම අතින් කැපී පෙනෙයි. අවට කුසගින්ගේ සිටින දිලින්දෝ ආහාර බලාපොරොත්තුව සිටිති: "මව්වරු සහ ඔවුන්ගේ දරුවෝ, ආබාධිතයෝ, මහල්ලෝ, කේන්ද්‍රයේ කට අයා ගෙන සිටින නිල් හිස්වැස්ම පැලඳී කොළුවා" යන සියල්ලෝ "අවධානය වෙනුවෙන් මොර දෙති" (නාමාවලි රචනය). මෙය ඉතාමත් විදග්ධ විතුය නො වුවත්, විකට රූප සොබාවක් පැවතියත්, නරඹන්නා (කෙනෙකුට "කැමරාව" දෙස කියා පවසන්නට වුවමනා විය හැක) දෙස දකුණු අන්තයේ සෘජුව බලා සිටින, කාන්තාවගේ සෝබර මුහුණ අමතක වන්නේ නැත.

පීටර් ඩල්හවුසන්ගේ වාඩි වී කැඳ බොන කොළුවා (16 50 මැද) "ඒකාකෘතික" නැඹුරුවක් පෙන්නවන බව නාමාවලිය තීර ලෙස පවසන නමුදු එය ද මතක තබා ගැනීමට වටිනි. "අවලක්ෂණ

ඇදුමෙන් සැරසුනු (ගොවි) කොළුවෙක් (එක උරපතකට වැටුණු තම කම්සයෙන් අඩක් මතු වූ, එක සපත්තුවක් ගැලවූ) වේවැල් ආසන කොටස සහිත පුටුවක යන්තම් කුදුව වාඩි වී දෙපා පලල් කර ගෙන සිටියි. උකුලේ කැඳ කෝප්පය තබා ගෙන සිටින ඔහු කෙලින් ම බලා සිටින්නේ නරඹන්නා දෙස ය. ඔහුගේ රෝස දෙනොලින් යන්තම් බුම්මා ගත් ස්වභාවයක් පල වන අතර, ඔහුගේ බැල්මේ සෘජුභාවය තුළ ගරු සරු නැති කෝපාන්විත ස්වභාවයක් තිබේ.”

ලලිත කලා කෞතුකාගාරයේ පුද්ගලික චිත්‍ර දෛනික ජීවිතය පිලිබඳ ජායාරූපික ප්‍රතිනිෂ්පාදන නොවේ. කලාකරුවාගේ අදාළ සැලකිල්ල හා දෘෂ්ටිකෝන කෙනෙකුට තදින් ම හඟින්නට පුළුවන. එම කලාකරුවෝ සානුකම්පාවේ සහ සංයෝගාදයේ විවිධ ප්‍රමාණවලින් මනුෂ්‍යත්වය අවධානයට ලක් කරති. පැහැදිලිව පෙනෙන අයුරින්, තම බලගතු අදහස් චිත්‍රගත රූපයන්ට පරිවර්තනය කිරීමෙහි ලා කිසියම් නිශ්චිත කලාකරුවකු සතු හැකියාව ඔහුගේ කුසලතාව සහ දැනුමේ හා හැගීමේ ගැඹුර අනුව වෙනස් වේ. මෙහි දී මෙම කලාකරුවන් එකට එකතු කරන්නේ කලාත්මක සත්‍යය කෙරෙහි පොදුවේ ඇති කැපවීම සහ සුවිශේෂයේ සංයුක්ත, ඉන්ද්‍රිය සහානුබද්ධ ජීවිතය නිරූපනය මගිනි. ඔවුන්ගේ ප්‍රයත්නයන්, වෛෂයික ගුණාංග අනුව ලෝකය ආත්ම-මූලික ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම සඳහා කලාවේ ඇති හැකියාවේ ගුණාත්මක ප්‍රවර්ධනයක් සලකනු කරයි.

නානායමක ඇතුළත්නය, අඩියාන්, බ්‍රාවර්, 1630 පමණ, බොයිමාන් වැන් ඩර්මින්ඇං කෞතුකාගාරය, රොට්ටර්ඩෑම්

දහහත්වන ශතවර්ෂයේ ලන්දේසි චිත්‍ර ශිල්පියෝ බොහෝ විවාරකයින් හා චින්තකයින් වෙත අනුභාවය ලබා දුන්හ. මේ විෂය පිලිබඳ ව වඩාත්ම අන්තර්ගතයෙන් සහ කාව්‍යමයභාවයෙන් යුක්ත ලේඛනයන් දාර්ශනික හේගල් විසින් ලියන ලද ඒවා වේ. රුසියානු මාක්ස්වාදී පෝර්පි ප්ලෙකානොව් සොන්දර්ස්වේදය පිලිබඳ තම දේශනවල දී විඥානවාදී හේගල් “සංයුක්ත ඓතිහාසික තලය කරා අප්‍රමාදව පහලට ගමන් කිරීම සහ ඉන් අනතුරුව කලාවේ පරිණාමය පිලිබඳ ඔහුගේ නිරීක්ෂණ සැබැවින් ම පුබුද්ධාත්මක වීම” පිලිබඳව පවසයි. ප්ලෙකානොව් සුවිශේෂ වශයෙන් “ඔහු (හේගල්) දහහත්වන ශතවර්ෂයේ ලන්දේසි කලාවේ ඉතිහාසය වෙනුවෙන් කැප කරන ලද විශිෂ්ට පිටු” කෙරෙහි සඳහන තබයි. හේගල් කලාත්මක චතුරත්වයේ ඒ හා සමාන කුසලත් කරා ඔසවන්නේ සමහර විට ශ්‍රීක මූර්තිය හා ශේක්ෂ්පියර් පමණි,

ලන්දේසි කලාව (ඔහු ඇමිස්ටර්ඩෑම්හි දී එය උගත්තේ ය) තුළ අනෙක් සියල්ලට වඩා හේගල් දුටුවේ, වහා වහා වෙනස් වන සුලුභාවය පරාද කරවා කලාව ලබා ගන්නා ජය වන අතර, එය “අනිශ්චිතතාවේ හා නාවකාලික ස්වභාවයේ බලය රචනා, වහා වහා වෙනස්වන සුලුභාවය පරාද කරමින් කලාව අත්පත් කර ගන්නා ජයග්‍රහණයකි.”

ඔහු ලන්දේසි චිත්‍රයන්හි රූප කලාව සුන්දර අයුරින් මතු කොට පෙන්වයි: “චිල්ලද, ලෝහමය කාන්තිය, ආලෝකය, අශ්වයෝ, මෙහෙකාරයෝ, මහලු ස්ත්‍රීන්, කොට දම් පයිප්පවලින් දම් පිඹින ගොවියෝ, විනිවිද පෙනෙන විදුරු මඩු වින්හි ලු මිදි යුෂ පානයේ දීප්තිය, කිලුටු ජැකට් ලා පරන කාඩ් කුට්ටිමෙන් සෙල්ලම් කරන හාදයෝ---යන මේවා සහ තවත් සියක් දේවල් මේ පින්තූර මගින් අපගේ දෙඅයේ අබිමුච්ච ගෙනෙනු ලබන නමුත් ඒවා අපගේ දෛනික ජීවිතයේ දී අපගේ අවධානය යොමු නොවන තරම් දේවල්වන අතර, අපි කාඩ් සෙල්ලම් කලත්, වයින් පානය කලත්, අර දේ මේ දේ ගැන දෙඩුවත් අපි සම්පූර්ණයෙන් වෙනස් දේවල්වල ඇලීගැලී සිටින්නෙමු.”

කලාව සිය කෘතිය අලස උකටලි භාවයෙන් හෝ නිෂ්ක්‍රීය ඉවසුමකින් හෝ ආරම්භ කරන්නේ නැතැයි හේගල් තර්ක කරයි, විඥානය තුලින් ගමන් කිරීමෙන් සහ නව අර්ථයක් ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව එය ලෝකයේ වස්තූන් රූපයන් මාර්ගයෙන් අප වෙත සම්පාදනය කර දෙයි. එම නිසා කලාව “ඒ වස්තූන්ගේ නො වැදගත් අන්තර්ගතය මධ්‍යයේ ඒවා උදාරත්වයෙන් හොබවන්නේ, එසේ නො කලේ නම් වැදගැම්මක් නැති වස්තූන් වන අතර, එය සැකසීමෙන් ඒවා තුළ ම අවසානාත්මක වන්නා වූ පරමාර්ථ සාධනයක් බවට පත් කරයි; ඒවා එසේ නො වූයේ නම් කිසිම අවධානයක් නො ලබා අතපසු වී යනු ඇති දේවල් පිලිබඳව අපගේ අවධානය යොමු කරයි. කාලය විෂයෙහි ද කලාව මේ ප්‍රතිඵලය සාක්ෂාත් කර ගන්නා අතර, මෙහි දී ද පරමාදර්ශී වෙයි. ස්වභාව ධර්මයේ දී විශැකී යන දෙය, කලාව සදාතනිකත්වය සමග ගැට ගසන්නේ ය: වහා මැකී යන මදහසක්, මුව මත ඇදෙන හදිසි මැර හැඟීම් දහරක ප්‍රකාශනයක්, ඇසේ බැල්මක්, ඉක්මනින් මැකෙන ආලෝක කදම්භයක් මෙන් ම මිනිස් ජීවිතයේ ආධ්‍යාත්මික ගතිලක්ෂණ, පැමිණ යන්නා වූ සිද්ධි හා සංසිද්ධි යනාදිය ද එවේලෙහි හා එතැන්හි අමතක කෙරේ--- ක්ෂණ හංගුරු පැවැත්මෙන් සියල්ල උදරා බැහැරට ගන්නා කලාව මේ සම්බන්ධයෙන් ද ස්වභාව ධර්මය ජය ගනියි.” දීප්තිමත් ජේදයක්!

අවසානයේ මෙසේ කියවේ: “මේ ඇසින් අපි ලන්දේසි කලාව නරඹන්නෙමු නම් ඔවුන් එවැනි විෂයන් මග හරිමින්, ශ්‍රීක දෙව්වරු, පුරාණෝක්ති සහ උපමා කථා හෝ දේව මාතාවන්, කුරුසියේ ඇන ගැසුම, ප්‍රානපරිතෘගීන්, පාප්වරුන්, සාන්තුවරුන් හා සාන්තුවරියන් පමණක් ආලේඛන කරන්නට තිබුණු බව අපට තව දුරටත් සිතෙන්නේ නැත. ඕනෑම කලා කෘතියක් තුළ අංග උපාංගයක් වන දෙය චිත්‍ර කලාව සම්බන්ධයෙන් ද අංග උපාංගයක් වේ: මිනිසකු ලෙස මිනිසා පිලිබඳ දෘෂ්ටි දර්ශනය කුමක් ද මානව ආත්ම සාරය සහ වර්තය යනු කුමක් ද එයම මිනිසා සහ මෙන් ම මේ මිනිසා වන්නේ ය. මේ යුගයේ ලන්දේසි චිත්‍ර ශිල්පීන් බොහෝ දෙනෙකු තුළ ව්‍යාජතාව පෙනෙන මූලික කාව්‍යමය ගති ලක්ෂණය සමන්විත වන්නේ මිනිසාගේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර ස්වභාවය, ජීවමාන රූපාකාර සහ ඒවායේ දෘශ්‍යමාන පෙනුමේ ප්‍රකාර, මෙම අභිංසක සතුට හා කලාත්මක නිදහස පරිකල්පනයේ මේ නැවුම්භාවය සහ ප්‍රසන්න සතුට සහ කලාත්මක නිර්මාණ කර්තව්‍යයේ තිර නිර්භයතාවෙනි. ඔවුන්ගේ චිත්‍ර තුළ දී මිනිසුන් හා මිනිස් ස්වභාවය පිලිබඳව අපට අධ්‍යයනය කිරීමට හා දැන ගැනීමට පුළුවන.”

මේ මාර්ගය ගැනීමෙන් සමකාලීන කලාකරුවන්ට මේ පුද්ගලයන්ගේ උගත හැකි කිසියම් දෙයක් තිබෙන්නේ ද? ඔව්, බොහෝ යි.